

Π Ε Ρ Τ Ε Ρ Η ΣΥΓΓΡΑΜΜΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΜΕ

Φυλλάδ. 87.

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΙΑΣ.

Τόμος. Δ'.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΔΙΣ ΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ, ΤΗΝ 4 ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1851.

ΜΑΓΕΙΑ.

Τίς πιστεύει ὅτι κατὰ τὸν παρόντα αἰῶνα ὑπάρχει περιοδικὴ συλλογὴ ἀποκλειστικῶς καθιερωμένη εἰς τὴν μαγείαν, καὶ ὅτι συντάκτῃ ἡ συλλογὴ αὕτη ἔχει τὸν σύμβουλον ἡγεμόνος! Ἀναγνώστα! ζήτησον ποῦ τὸ φαινόμενον τοῦτο ἡδηγήθη νὰ παραχθῇ, ἀλλὰ θὰ τὸ μαντεύσης ἀναμφιβόλως, διότι τὴν γέννησιν αὐτοῦ ἔχει εἰς τὴν βρεμβάζουσαν Γερμανίαν, ἥτις βιάζεται χωρὶς νὰ προβῇ, καὶ διαγωνίζεται εἰσέτι ἐνμέσῳ τῶν φαντασιῶν τοῦ δεκάτου ἔκτου αἰῶνος.

Τὸ σύγγραμμα τὸ ἐπιγραφόμενον *Μαγοβιβλιοθήκη ἢ περὶ Μαγείας, θεωρυρίας, καὶ μαντικῆς κ. λ.* δὲν εἶναι ἱστορία τῆς μαγείας, ἀλλ' εἶδος τι ἐπιθεωρήσεως ἢ καταστάσεως τῆς καταχθονίου ἐπιστήμης. Ἡ ἐπιθεώρησις δὲ αὕτη συνίσταται κατὰ μέγα ἀπὸ τῶν ἐκουσίων χορηγήσεων ἀτόμων πνεύματος χιμαίρικου κατὰ τι, καὶ ἅτινα, μολονότι ἐνίοτε ἀπομιμῶνται εἰρηνικῶν τόνων, αἰδοῦς ἕνεκα πρὸς τὸν ἀχροατὴν κόσμον, εἰσι τοῦλάχιστον κατὰ τὸ ἥμισυ πεπεισμένοι, καὶ δυσχερῶς θ' ἀπεράσισον νὰ διέλθωσι κα

μητήριον διὰ νυκτός, ἐκτός ἂν πρόκηται νὰ ἐνεργήσωσιν ἐπικλήσιν τινα (1)

Ἡ περιφέρεια δὲ τῆς μικρᾶς αὐτῆς στρατιᾶς τοῦ ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ συμβούλου τοῦ μεγάλου Δουκὸς τῆς Βάσσης, ἡ περιφέρεια λέγομεν ἐφ' ἧς αὕτη ἐκτείνεται, κατοπεύουσα καὶ διερευνῶσα, τοσοῦτον ἐστὶν ἑκτενής, ὥστε ἀδύνατον νὰ διατρέξωμεν τὰς ὑποδιαίρεσεις αὐτῆς· ὅλας ἐπὶ τὸ μικρὸν τοῦτο τοῦ χρόνου διάστημα. Καὶ οἶδε μὲν ἕκαστος ὅτι ὁ Δάντης διήρπασε τὸν ἄδην εἰς κύκλους ὡς ἡ Γερμανία· ὁ δὲ Κ. Όρστ ἀναλόγως προβαίνειν διαίρει τὴν δικαιοδοσίαν τοῦ ἡγεμόνος τῶν δαιμόνων εἰς

(*) Αἱ προλήψεις αὗται οὐχ ἦντον ἐπιπολάζουσι καὶ ἐν Γαλλίᾳ ἕως μάλιστα καὶ μεταξὺ τῶν πεφωτισμένων ἢ τῶν ὅσοι ὀφείλουσι νὰ εἶναι· ἀδυνατῶ νὰ χαρακτηρῶ τὴν ἐκπλήξιν, ἣν ἔπαθον ποτὲ, ὅτε ἀτομον διάστημα ἐν ταῖς ἐπιστήμας, μ' ὠμίλει περὶ τῶν ἐπικλήσεων τῶν γινομένων κατὰ τὰ ἔρρυθρον ὅρος, μετὰ τοῦ ἥθους ἀνδρὸς πιστεύοντος εἰς τὴν δύναμιν αὐτῶν. Αἱ δὲ πολιτικαὶ ἀρχαί, ὡς πρεσβυεῖς, ὡς καὶ αἱ θρησκευτικαὶ αὐταί, ἀναγόμεναι εἰς καθαρὸν θεῖόν, τὸν ἀποχωρίζουσιν ἐν ταῦτοις ὁλοκλήρως ἀπὸ τῶν χαλουργῶν τῆς κοινότητος ἐκείνης.

θέματα οὕτω κανονικά, ὥστε καὶ πᾶς δύναται νὰ συλλάβῃ ἐν τῷ νῷ τὸ ὅλον αὐτῶν· ἀλλ' ἡμεῖς περιοριζόμεθα ἤδη εἰς τὴν ἐπίσκεψιν μιᾶς μόνης τῶν ἐπαρχιῶν αὐτοῦ. Τοὺς δὲ δουλομένους νὰ ἔχωσι γνῶσιν τοῦ ὅλου παραπέμπομεν εἰς τὸ πρωτότυπον πόνημα, καὶ εἶναι τοῦτο πραγματικῶς οὕτω μεθοδικὸν καὶ σαφές, αἱ δ' ἐν αὐτῷ καταχθόνιοι χώραι οὕτω καλῶς διαγεγραμμέναι κατὰ τὰς ἐπίσημοτέρας πηγὰς ἀπὸ Ἰαμβλίχου καὶ Πορφυρίου μέχρι τοῦ ἀδδᾶ Φιάρδῃ καὶ τοῦ Γλαβίλλῃ, ὥστε σήμερον εἰσὶ γνωσταὶ ὅσον καὶ τὸ ῥεῦμα τοῦ Νίγητος. Ἐὰν δὲν ὁ περιηγητὴς δὲν εὕρισκῃ τὴν αὐτὴν εὐχέρειαν τῆς ἐξόδου ἀπὸ τοῦ Ἄδου, οἷαν καὶ πρὸς τὴν εἰσόδον, εὐχέρειαν περιελθοῦσαν εἰς παροίμιον ἀπὸ τοῦ Βιργιλίου, ἐφείλει εἰς ἑαυτὸν μόνον νὰ ἐλπίσῃ.

Καὶ ὅμως δὲν πρεσβεύομεν ὅτι τῶν καταχθονίων χωρῶν τὸ εἰκονογράφημα, ἰχνογραφημένον παρὰ τῶν νουνεχῶν τούτων περιηγητῶν εἶναι λίαν ἐπαγωγὸν, καὶ ὅτι παρέχει ἰδέαν τὰ μάλιστα εὐνοϊκὴν πρὸς τὸ πνεῦμα καὶ τὴν προσωπικὴν ἀξίαν τοῦ διοικούντος τοὺς περιηγητὰς αὐτοῦς. Διότι ἐν ἀρχῇ μὲν, ὡς ὁ Φάουστος διαβεβαίει ἡμᾶς, ἡ θερμοκρασία τῶν χωρῶν εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ὑψωμένη, καὶ ἡ θέα τῶν ἐμφερέως ἐστὶ πρὸς τὴν τῆς χώρας Βριμυγχαμῆς, τῆς ἐχούσης φρεάτα καὶ κλιβάνους πληρεῖς γαιανθράκων. Εἰς τὰς περιηγήσεις αὐτὰς ἡ φιλολογία ὀλίγον προκόπτει, αἱ δ' ἐπιστῆμαι, ἐξαιρέσει πρακτικῶν τιῶν ἐφαρμογῶν τῆς χημείας, μένουσιν ἀναίσχυντως παρημελημέναι.

Ὁ δὲ μέγας Φάουστος, ὁ τρέπον τινὰ Δελόλμης τοῦ ἄδου, περιέγραψε λίαν ἐπωφελῶς τὴν κυβέρνησιν αὐτοῦ, καὶ τῆς περιγραφῆς ταύτης ὁ Ὅρος δίδωσιν ἡμῖν περίεργον ἐπιτομὴν ἐν τῇ Βιβλιοθήκῃ αὐτοῦ. Ἡ κυβέρνησις δ' αὐτῇ εἶναι δεσποτικὴ, ἀλλ' ἐκτεθειμένη διὰ τοῦτο εἰς τυχαίους περισπασμούς, ἐπιφερομένους ὑπὸ τῶν ἰσχυροτέρων πνευμάτων τῶν διενεργούντων τὴν ἐκτελεστικὴν ἐξουσίαν. Ἐν γένει δὲ τὰ καθήκοντα τῶν διαφόρων τμημάτων δὲν εἶναι καθ' ἡμᾶς ἀρμοδιῶς κανονισμένα, διότι οὐδεμίαν τάξιν ἢ ἔργων καταλογισμός. Ἐπειτα δὲ ὅτι ὁ Βεελζεβούλ, ὁ Ἀσταρέθ καὶ ἄλλα τοῦ ὑπουργείου μέλη, ἔχοντα δικαιώματ' ἀναμφισβήτητα ἐπὶ τῆς προεδρείας, διακόλονται εἰσαεὶ καὶ ἀντικρούονται παρὰ τοῦ Μεφιστοφελούς, Ἀζαήλ, Μαρδουήλ καὶ ἄλλων πνευμάτων δευτέρας τάξεως, ἅτινα εἰσφέρουσι τοὺς δυνάμεις αὐτῶν ὅπου οὐδὲν ἔχουσι πρακτέον. Κατὰ δὲ Ῥεγινάλ τὸν Σκῶτον, ὅστις ἔκαμε τὴν ἀπαριθμῆσιν, ὁ στρατὸς εἶναι ἀθάνατος, καὶ ὁ Δούξ Ἀμαζερὸφ εἶδος στρατάρχου, ἔχει ἐξήκοντα λεγεῶνας ὑπὸ τὰς σημαίας αὐτοῦ. Οἱ δὲ στατιστικολόγοι τοῦ ἄδου οὐδὲν λέγουσι περὶ τῆς θαλασσίας αὐτοῦ δυνάμεως, καὶ ἡ ἰσιπῆ των αὐτῇ, δυσοίματος πρὸς τι, ἀποδεικνύει ὅτι τὸ ὕδωρ ἐκεῖ εἶναι σπάνιον στοιχείον, ἂν τοιοῦτον στοιχεῖον ὑπάρχῃ ἐν τῷ Ἄδῃ.

Ἄν δὲ καὶ πολλὰ προφύλασσονται οἱ διερευνηταὶ οὗτοι, εὐκόλον ὅμως διακρίνει τις ὅτι ὀλίγον εὐνοῦσι τὴν διαγωγὴν τοῦ Ἐωσφόρου ἡγεμόνος βασιλεύοντος. Καὶ τὸ μὲν κοινὸν φρονεῖ ὅτι ὁ Σατανᾶς ἔχει τὸ ὑψηλὸν τοῦτο ἀξίωμα· ἀπατάται ὅμως, διότι ὡς ὁ Ἀσμοδαῖος ἔλεγεν εἰς τὸν Κλεόφαν πταίοντα πρὸς τὸν Βεελζεβούλ, «δὲν ἔχομεν ἀκριβεῖς ἰδέας περὶ τοῦ ἄδου.» καὶ διότι ὁ Σατανᾶς μόλις τῆς τρίτης τάξεως εἶναι πνεῦμα, ὡς φαίνεται εἰς τὸν κατάλογον

τοῦ ἰδιαίτερου καταχθονίου Συμβουλίου τοῦ δημοσιευθέντος ὑπὸ τοῦ Φαούστου εἰς τὸν Βλὰν-Ράβεν αὐτοῦ.

Καὶ ἡ μὲν ἠθικότης τοῦ Ἐωσφόρου, ὡς δέον, εἶναι ὅσην τὸ δυνατόν πλημμελὴς, διότι εἶναι ὄλων τῶν κακῶν ἰδιοτήτων ἐγκρατὴς, ἐξαιρουμένης ἰσως τῆς οἰνοποσίας, αἱ δὲ περὶ τὸ ἀστερικὸν αὐτοῦ ἔξεις μαρτυροῦνται ὑπὸ τοῦ Σπέγγερ, τοῦ Δέλ-Ρίο καὶ τοῦ Βοδίνου ἡττον παρισκεπτομένων ἢ οἱ ἀνωτέρω μνημονευθέντες· αἱ ἀστειότητες αὐτοῦ ἔχουσιν ἐν γένει θάναυσόν τι καὶ χαμπερπὲς καὶ θεωρεῖται ἀπόλυτος ἔλλειψις ἀξιοπρεπείας ἐπὶ τὸ πλεῖστον τῶν πράξεων αὐτοῦ. Μία δὲ τῶν δεξιότητων αὐτοῦ τῶν συνήθων εἶναι καὶ τὸ ν' ἀποσύρῃ τὰ σώματα ἐφ' ὧν οἱ μάγοι ἰππεύουσι καὶ νὰ τοὺς τύπη δι' αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ὤμους· εἶναι ἄρα προφανὲς ὁδός, καὶ πολλοὶ ταχθέντες ὑπὸ τὴν σημαίαν του ἢ ἐλπίζοντες ἀμοιβὴν βασιλικὴν καὶ ταχὺν προβιβάσμον, ποτὲ δὲν ὑπερέβησαν τὸν βαθμὸν τοῦ δεκανέως, ἢ ἐισφέροντες ἐν τῷ κόλπῳ αὐτῶν τὴν χεῖρα ἀνεγνώρισαν ὅτι τοῖς εἶχε πληρώσει διὰ πετάλων ὄρειχάλκου· καὶ ἐβαίως ἡμεῖς ἀδυνατοῦμεν νὰ ἔχωμεν λίαν ὑψηλὴν ἰδέαν περὶ τῶν πλεονεκτημάτων αὐτοῦ, ἢ ἀπατώμεθα δὲ, ἢ τὸ ἀπάνθισμα τὸ δημοσιευμένον ἐσχάτως ὑπὸ τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα παρὰ τοῦ φίλου ἡμῶν Ἰωάννου Παύλου εἰν' ἀπλῶς φιλολογία δολερὰ ἐκ τῶν κοινοτάτων κατὰ τὴν ἐνεστώσαν ἐποχὴν. Τολύχιστον πλην πάντες οἱ τετυπωμένοι λόγοι αὐτοῦ, οὓς ἡδυνήθημεν ν' ἀναγνώσωμεν ἐφάνησαν ἡμῖν μετὰ πολλῆς τῆς λαμπρότητος, ἀλλ' εἰς καπνὸν ἀποτελειούμενοι. Ἰωάννης ὁ Παῦλος ἐδήλωσεν αἰείποτε τὴν μεγάλην αὐτοῦ ὄρεξιν πρὸς τὸ μετεμφιένεσθαι καὶ ἄλλοτε διὰ τοῦτο ἐξετύλιξε σειρὰν μαθημάτων ἐπὶ τῆς μαγείας ἐν Σαλαμάγχῃ ὑπὸ τοὺς χαρακτῆρας καθηγητοῦ· εἶναι δὲ σπάνιον νὰ μὴ καθίσταται ἀγνώως (incognito) ἀλλὰ τὸ 1626 ἐπὶ χειμῶνα ὅλον ἐν Μιλάνῳ συνεκρότησε συνέλευσιν εὐρεῖαν ὑπὸ τὸν τίτλον Δούξ τοῦ Μαμμῶν, καθὰ μαρτυρεῖ ὁ σαρφὸς Λοττίους, ὡς δὲ ὁ Ἀρσὺμ-αλ-Ρασσίλδ, ἀγαπᾷ σφόδρα τὰς νυκτερινὰς ἐκδρομὰς, ὅτε κατὰ τὴν κατάθεσιν τῶν μάγων φέρει συνήθως ἱμάτιον φαῖδν, περιπόδια κυανᾶ καὶ περικελίδας ἐρυθρὰς δεδεμένους διὰ ταινιῶν. Καὶ ὅτι, ἂν λέγωσιν οἱ εὐνοϊκώτεροι πρὸς αὐτὸν βιογράφοι, παίζει ὅμως ἐνίοτε πρόσωπον κατὰ τι γελοῖον εἰς τὰς διὰ νυκτὸς ἐκδρομὰς αὐτοῦ· διότι ἄνδρες ἀγαθοί, οὓς ἠθέλησε νὰ φέρῃ εἰς συμπόδιον ἐκτεινῶν τὴν οὐρανὸν οὗτο ἐπὶ τῆς διόδου των, ἐξεδιχθήσαν ἐπὶ τῶν ὤμων του, ὥστε ἀπὸ τοῦ συμβάντος του μετὰ τοῦ ἁγίου Δευστᾶν κατέστη ἑχεφρονέστερος μετὰ τὴν δύσιν τοῦ ἡλίου· ὁ δὲ Δούθηρος, ὡς γνωστὸν, οὐδεμίαν ἐδειξε φειδῶ πρὸς αὐτὸν ὅταν ἐφαγε τὰ λεπτοκάρμα τὰ εὐρεθέντα εἰς τὸν κοιτῶνα του καὶ κατὰ πάλιν τινὰ τὸν ἐπεφόρτισε δι' ὕδρεων αἰσχρῶν. Ὁ δὲ Ἀτλὺς οὐκ ἐνέκρατρεν ἐγκλειστον καθ' ὅλην τὴν νύκτα ἐντὸς ὕδρας πλήρους ὕδατος ψυχροῦ ὅπου αὐτὸς ἐκείνος συνεσπειρώθη ἐπὶ τῇ ιδέᾳ ὅτι ὁ ἅγιος θὰ τὸν κατέπινε μετὰ τοῦ ὕδατος, καὶ ὁ ἅγ. Ἀντώνιος ἀπαντῶν εἰς τὰς προσφορὰς τῆς ὑπηρεσίας αὐτοῦ τὸ ἐνέπτυσσε κατὰ μέσον πρόσωπον ὥστε καὶ τῆς συνήθους αὐτῷ ἀναιδεῖας ἐναντίον, κατεβορυβήθη καὶ ἐπὶ χρόνον μακρὸν δὲν ἐτόλμησε ν' ἀναφανῇ ἐν τῇ κοινωνίᾳ. Ἄν δὲ καὶ ζητῇ πάντοτε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν πρὸς τὸ ἀνθρώπινον γένος σχέσεων του, τῷ ἐπέρχεται συχνάκις νὰ διατιθεταὶ πρὸς τὸν ἰσχυρώτερον αὐτοῦ, κυρίως μάλιστα ὅταν εὐρίσκαται εἰς συνάσειαν μετ' ἀνδρὸς τοῦ νόμου, διότι τὰ βιβλία μνημονεύουσι πλέον ἢ μίαν περίπτωσιν καθ' ἣν, ὅτε ἐμελλε νὰ ἐπιβῇ χεῖρα κατ'

ἀφελέτου, αἴφνης ἀνεστέλλετο, δυνάμει εὐφυοῦς τινος αἰρέσεως τοῦ συμβολαίου, ὅπερ τὸν εἶχον παραπείσει προηγουμένως νὰ ὑπογράψῃ καὶ οὗ τὴν ἔκτασιν δὲν εἶχεν, ὡς ὁ Σουλᾶν, ὑπονοήσῃ τοῦτο δὲ τῷ ἐπέφερε καταδίκην εἰς ἔξοδα καὶ εἰς τέλη παρὰ τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς δικαστηρίοις, ὅπου συνήθως δικάζονται αἱ ὑποθέσεις αὐτοῦ. Καὶ λέγει ὁ Βρύγμαν ὅτι κατὰ τὴν ὑπόθεσιν τῆς ἀγ. Λυδίνης, ὁ διάβολος ἠγόρευσε παραστάς ἐν προσώπῳ, ἀλλὰ τὸ δικαστήριον ὅλον ἐμνηκῆρσεν αὐτὸν κατὰ πρόσωπον ὡσαύτως. *deriso expposito daemone*, ὁ δὲ Νοστράδαμος ἐκωμῶδησεν αὐτὸν κατὰ τι βέλτιον ἢ ἄλλος· διότι, σκοπῶν ὁ δεξιὸς ἐκεῖνος ἀνὴρ νὰ ἐπιληφθῇ τῶν μυστηρίων του, συνωμολόγησε μετ' αὐτοῦ νὰ τῷ καταλίπῃ τὸ σῶμά του, ἂν δὲν τὸν ἐθαπτον ἔξω ἢ ἐντὸς τῆς ἐκκλησίας, καὶ ἐπεφόρτισε ῥητῶς τοὺς κληρονόμους αὐτοῦ νὰ τὸν ἐνταφιάσωσιν ἐντὸς ὁπῆς τοίχου· ἀλλὰ ταῦτα πάντα ἀποδεικνύουσιν ὅτι ὁ διάβολος δὲν εἶναι τόσο διαβολευμένος ὥσῳ τὸν παριστῶσι φαίνεται δὲ κατὰ τὴν δικονομίαν τοῦ Μουαρά ὅτι ἡ ἀγίότης αὐτοῦ πολὺ παρήλλαξε τοῦ κλίματος ἔνεκεν καὶ ὅτι τὸ 1669 εὐρέθῃ κακῶς ἔχων ἐν Σουηδία· καὶ μολοντόι κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην ἀφθόνους ἐπ' αὐτοῦ ἐξετέλεσαν ἀφαιμάξεις καὶ διεχειρίσαντο αὐτὸν καθ' ὅλους τοὺς κανόνας τῆς ἀντιλογιστικῆς διαίτης, τὰ ὑποκείμενα, ἅπαντα ἐγγυτάτω αὐτοῦ συνεδιατῶντο, διεθεβαίωσαν ὅτι ἡ ἰδιοσυγκρασία του ἐπαθε προσβολὴν ἥς ἔνεκα ποτὲ πλέον ἀνάβρωσις δὲν θὰ ἐπῆρχετο.

Τοιοῦτο λοιπὸν εἶναι τὸ ἀλλόκοτον σκιαγράφημα τοῦ συναξαρίου τοῦ Ἐωσφόρου, καὶ τῆς αὐλῆς αὐτοῦ, ὁποῖον τὸ βλέπομεν εἰς τῶν ἀγίων τὰς βιογραφίας· ἀλλ' ἂν καὶ ὠμιλήσαμεν ἐπιπολαίως περὶ τῶν θαναύσων ἰδεῶν τούτων, ὥς ὁ Μεσαιὼν διεμόρφωσεν ἀπὸ κακῆς ἀρχῆς καὶ ἂν τὸ θέμα τοῦτο φαίνεται ἐμπρῶτοις ἀξιογέλαστον μόνον, ἔχει ὅμως, ὡς ἀμέσως θὰ ἴδωμεν, καὶ τὴν σπουδαίαν αὐτοῦ ἐποψίν, διότι, θεὸς ἰνδὸς μὲ τὴν ἀλλόκοτον αὐτοῦ στάσιν καὶ τὰ παράσχημα μέλη του γελοῖος φαίνεται μόνον χωρὶς τῶν παραρτημάτων αὐτοῦ, ἐκτιθέμενος εἰς μουσεῖον εὐρεῖαν αἰθουσαν· ἀλλὰ στήσατε αὐτὸν αὐθις μεταξὺ τῶν σκιῶν τοῦ τεμένους αὐτοῦ, ἀναπολήσατε ἐν τῇ φαντασίᾳ ὑμῶν τὰ θύματα ὧν τὸ αἶμα ἔρρευεν ἐπὶ τῶν θωμῶν του ἢ τὰ μέλη κατεθραύσθησαν ὑπὸ τῶν τροχῶν τοῦ γιγαντώδους αὐτοῦ ἄρματος, καὶ τὸ γελοῖον τότε μεταλλάσσεται εἰς τὸ φρικτῶδες. Ἐχουσι δὲ οὕτω καὶ οἱ δυσιδαίμονες ῥεμβασμοὶ τῶν προγενεστέρων ἐποχῶν, διότι θεωροῦντες αὐτοὺς μόνον ὑπὸ τῆς ἀπλῆς ἀναγνώσεως τὴν ἱστορικὴν ἐποψίν, δυνάμεθα πρὸς στιγμὴν νὰ τέρψωμεν ἑαυτοὺς διὰ τοῦ μὴ συναφοῦς καὶ τῆς εὐτραπέλειας αὐτῶν, ἀλλ' ὅταν ἀναμνησώμεθα ὅτι αὐτοὶ ἐγένοντο ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸς τοὺς μάχους πίστεως, οἱ ἡ ἐπάρατος αὐτῇ πίστις ἀντὶ νὰ ἦναι ἀρχὴ ἀδράνης, συνεσάλευσε τὸναντίον ἀδιαλείπτως τοὺς πρὸ ἡμῶν αἰῶνας, ὅτι ἐξώτρυνε τοὺς ἀγαθοὺς καὶ τοὺς ἔμφορους εἰς σκληρότητας καὶ εἰς φόνους ἕως, ὅτι ἡ παιδεία καὶ ἡ ὠραιότης, ἡ νεότης καὶ τὸ γῆρας ἀπῆχθησαν ὑπὸ τὴν ἐπῆρειαν αὐτῆς εἰς τὸ σφαγεῖον ἢ τὴν λαμνιτόμον, πᾶν ἄλλο αἶσθημα ἐκλείπει ἐνώπιον τῆς φρίκης καὶ τῆς ἐκπλήξεως τοῦ ὅτι ἰδεῖα τοσούτον ἔκτους ἡδυνήθη νὰ διαρκέσῃ ὥσῳ μᾶλλον ἢ οἰκουμένην.

Γράφουσι δ' ἐν γένει λίαν κακῶς τὴν ἱστορίαν, διότι οἱ ἱστορικοὶ ἀντὶ νὰ φροντίσωσι περὶ τοῦ χαρακτηριζομένου τῶν προγενεστέρων ἐποχῶν διὰ τῆς ἀκριβοῦς διαγραφῆς τῶν ἰδεῶν καὶ τῶν ἡθῶν αὐτῶν, ἐπιτέμνουσι

σχεδὸν πάντοτε διὰ τῆς συνήθους κριτικῆς πᾶν ὅτι δὲν συμβιβάζεται μετὰ τῶν ἰδεῶν τοῦ αἰῶνός των, καὶ ἀναμφιβόλως διὰ τοῦτο ἡ μαγεία, ἡ ταραξασα τὰς κεφαλὰς ὄλων ἐπὶ τέσσαρας ἢ πέντε αἰῶνας, μόλις διαφαίνεται μεταξὺ τῶν ἀφηγήσεων αὐτῶν. Ὁ χεῖμαρρος δὲ τῶν ἀνθρωπίνων κρίσεων ἔλαβεν, ὡς ἀληθές, διεύθυνσιν καθόλου διάφορον, καὶ ἂν τὸ καταδιωκτικὸν σύστημα ἀναγεννηθῇ ἐπὶ τῆς γῆς, θὰ ἔχῃ θεβαίως μορφήν ὅλως ἀλλοίαν, διότι τὰ κρανία ἡμῶν δὲν εἶναι πλέον, ὡς ἐλεγεν ὁ Ὑταίντων, ὁμίλων περὶ Βοδίνου, αἰθουσαι χοροῦ ἐν αἷς ὀρχοῦνται οἱ δαίμονες, καὶ ἂν ἡ ἐπιρροή τοῦ γηραιοῦ ἡμῶν ἐχθροῦ ἦναι πάντοτε οὕτω δραστήριος ὡς καὶ πρότερον, διενεργεῖται ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ δευτέρου σχεδίου καὶ παρήλλαξε καθόλου τὴν τακτικὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ *Malleus Maleficorum*, διότι

- « Ὁ σατανᾶς εἶναι σήμερον ἑμπεριότερος ἢ ἄλλοτε »
- » Πιράζει πλουτίζων καὶ οὐχὶ πτωχὸς καθιστῶν. »

Ἄλλ' αἰετοῦ αἱ πίστεις αὐταὶ τῆς δεσποτικῆς τῶν ἡμετέρων προγόνων, ἂν καὶ καθόλου ἔκτους καὶ αἰμοδιψεῖς ἐγένοντο, ἔσχον ὁμοῦ τὴν ἑαυτῶν γέννησιν ἀπ' ἀρχῆς εὐγενεῖς καὶ ἀξιεπαίνου, διότι, ἡ ὄρεξις πρὸς τὸ νὰ ὑπερβῶσι τὰ ὅρια τοῦ ὁρατοῦ κόσμου καὶ νὰ κοιωνήσωσι μετὰ ὄντων εἰς ἀπέδιδον τάξιν ὑψηλοτέραν ἐν τῇ δημιουργίᾳ, ἐφαίνετο κατ' ἀρχὰς ὅτι μόνον σωτηριώδη ἐπιρροὴν ἐξήσκει· οἱ δὲ ἄνθρωποι ἐθεώρουν τὰ ὄντα ἐκεῖνα τὰ προνομιοῦχα ὡς εἰδὸς κλίμακος τοῦ Ἰακῶβ, δι' ἧς δυνατόν νὰ καταστήσωσι συγκοινωνίαν μεταξὺ οὐρανοῦ καὶ γῆς· καὶ νὰ δεχθῶσιν ἀπ' εὐθείας τὴν οὐράνιον ἐμπνευσίν· ἀλλὰ δυστυχῶς ἡ ὑπόθεσις τῆς ἀμέσου ταύτης συγκοινωνίας μετὰ τῆς ἀγγελικῆς χορείας προὐκάλεσε παρ' αὐτῆς τὴν πίστιν τοῦ ὅτι δύναται ὡσαύτως νὰ συγκοινωνήσωσι καὶ μετὰ τῶν πνευμάτων τοῦ σκότους, ἅπαντα

- » Μένουσιν ἐνεδρεύοντα ὑπὸ γῆν »
- » Καὶ τρέχουσιν ἀγέληδον εἰς τὰς ἡμετέρας ἐπικλήσεις. »

Καὶ ἀπὸ τῶν ἰδεῶν τούτων, ὅτε κύρος ἔσχον, ἐπῆλθε πᾶσα φρίκη τῶν χρόνων ἐκείνων τῆς συμφορᾶς. Πόλεμος διηνεχῆς ἐκηρύχθη μεταξὺ δύο βασιλείων τοῦ φωτός καὶ τοῦ σκότους. Ἐὰν δὲ ὁ Σατανᾶς εἰς τὴν ἐπικλήσιν πάντων ἦν ἑτοιμος αἰετοῦ ν' ἀποστείλῃ τὰ πνεύματα αὐτοῦ, ὡς ἡ Ἐλβετία τοὺς μισθωτοὺς αὐτῆς, ὥφειλον ἀναγκάως οἱ πιστοὶ, τῆς σωτηρίας αὐτῶν ἔνεκα, νὰ ὀπλισθῶσι κατ' αὐτοῦ διὰ πυρὸς καὶ σιδήρου· καὶ κατὰ τὴν ἀλλόκοτον ταύτην σύγκρουσιν πᾶν εἶδος δισταγμοῦ ἐθεωρεῖτο ὡς ἀποστασία, ὅστις δὲ δὲν ἤθελε νὰ καταδιώκεται ὥφειλε πρὸς ἰδίαν ὑπεράσπισιν νὰ γίνῃ καταδιωκτικῆς.

Οὕτως, ἡ ἀμέσως αὐτῇ ἐπέμβασις τοῦ διαβόλου εἰς τὰ ἀνθρώπινα πράγματα, ἀναγνωρισθεῖσα ἅπαξ καὶ γενικῶς παραδεχθεῖσα, ἔπρεπε νὰ φέρῃ κατ' ἀναπόφευκτον συμπέρασμα εἰς πᾶν εἶδος ἀρροσύνης καὶ παραδόξων. Ἐκαστος δὲ διεπραγματεύετο τοὺς λοιποὺς ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου κατὰ τὴν ἰδιάζουσαν αὐτῷ πνευματικὴν δεξιότητα, καὶ ἀμέσως φαντασιοπληξία, ἀρροσύνη, ἐγκεφάλων ἀδυνατισμένον ὑπὸ τῆς νόσου ἢ τῶν δυστυχημάτων, ἐπαναλαμβάνόμενοι πανταχόθεν, ἐσχλημάτιαν εἰδὸς τι κώδικος ἢ συστήματος πίστεως, ἥτις ἐρριζομένη ἀνέκαθεν ἐντὸς ὄλων τῶν κεφαλῶν διὰ τῶν πρώτων ἐντυπώσεων τῆς διδασχῆς, ὑπέβαλεν εἰς τὴν δόξαν αὐτῆς ἐπῆρειαν καὶ τὰς διανοίας τὰς ἰσχυροτάτας. Καὶ ὁ Λούθηρος αὐτὸς, ὁ Καλβῖνος, ὁ Κνέξιος τόσοι τα-

ῥαίς πρὸς τὴν ἀνακάλυψιν καὶ κατάδειξιν τῆς πλάνης, τὸσον ἀτρέμῃτοι εἰς τὴν σιγηλίτευσιν αὐτῆς, μετέσχον πρὸς ἀπάτης αὐτῆς τοῦ αἰῶνος τῶν ἀλλὰ καὶ πλεον τοῦ δικαίου Σίρ Μιχαῖος Χάλ ἀπήγγειλε θανατικὴν ἀπόφασιν κατὰ δύο δυστυχῶν γυναικῶν, κατηγορηθεῖσων ἐπὶ μαγείᾳ, καὶ ὁ σίρ θωμᾶς Βρύουν δ- σεις διέβρῃξεν τὸ κάλυμμα τῶν δημῶδων πλανῶν, καὶ ὅστις ἐμαρτύρησε κατὰ τὴν δικὴν ἐκείνην, ἀπεφάνητο ὅτι οἱ σπαρταὶ τῶν κατηγορουμένων ἂν καὶ ἀπὸ φυσικῆς ἀρχῆς προσερχόμενοι «πρέπει ὅμως νὰ ἐπυρξήνητη- σον διὰ τῆς συνεργείας τῆς τοῦ διαδόλου ἐπεμβάσεως, διὰ τῶν ἐπικληρίων τῶν μαγισσῶν» φαίνεται δὲ ὅτι ἡ κα- τάθεσις αὐτῇ συνετέλεσε πολὺ εἰς τὴν μόρφωσιν τῆς πεποιθήσεως τῶν δικαστῶν.

Ἄλλως τε, οὐδὲν ἦτον ἐν τοῖς μύθοις τῆς ἐποχῆς ἐ- κείνης πρὸς αὐτὸν τὸ διεγείρειν τὴν δυσπιστίαν, διότι τὸ πᾶν συνῆδε μετὰ τῆς βίας· ἐρ' ἥς ἐστηρίζετο ὁ ἀλ- λόκοτος χαρακτήρ, ὁ ἀπονευόμενος εἰς ὅλους τοῦ Σατανᾶ τοὺς ἀγλούς καὶ τῶν δορυφόρων αὐτοῦ, συνεφώνει ἐντελῶς μετὰ παντός, ὅτι ἡδυνάτο τις νὰ κρίνῃ περὶ τάξεώς τι- νος ὅτιων, ὡς αἱ πράξεις ἐπρεπε νὰ μὴν ὁμοιάζωσι μῆτε πρὸς τὰς τῶν ἀνθρώπων, μῆτε πρὸς τὰς τῶν ἀγ- γέλων, ὁ δὲ Σατανᾶς τῶν μοναχῶν οὐδὲν ἔχει εἶδος ἁ- γιοπρατίας, διότι ἡ ψυχὴ καὶ τὸ σῶμά του, καὶ κατὰ τὸν Δάντην αὐτὸν, εἰς καθόλου βάνασα καὶ χυδαία.

Αἱ δὲ πηλαὶ αὐτοῦ εὐστροφίαι καὶ οἱ στυγερὶοὶ δια- σκελισμοὶ ἤρσαν ὅλως πρὸς τὴν ιδέαν περὶ ὄντος, οὐ- τινος ἡ δύναμις ἦν περὶ ὠρισμένη καὶ ἡ κακεντρέχεια ἀ- περιόριστος· ὥστε τρίζων τοὺς ὁδόντας ἐκ πείσματος, ὅτε ἡδυνάτο νὰ βλάψῃ, ἔστρεψε πρὸς τὸ γελοῖον τοὺς ἱερὺς θεομύθους, εἰς ὑπεβάλλετο καθ' ὑποχρέωσιν ἀγο- ρεύει λοιπὸν πρὸς τὴν καταχθόνιον αὐτοῦ ἀγέλην, πα- ρωθεῖ τὴν καθ' ἑρῶσιν τῶν μυστηρίων, ἐξασκεῖ τὴν φυ- σικὴν αὐτοῦ κακεντρέχειαν ἐπὶ τῶν ἰδίων ὁπαδῶν, συ- θίζει τὰ θύματα, ὅσων ἐπέτυχεν, εἰς τὴν ἀθλιότητα, καὶ γελοῖα πρὸς τὸ εὐπιστόν αὐτῶν, βρασιζέει τοὺς ἀγαθοὺς, ἀλλὰ τρέπεται εἰς ὀπισθοχώρησιν ὅταν αὐτοὶ τῷ ἀνθι- στανταὶ μετὰ θάρρους καὶ τῷ ἀντιτάσσουσιν τὴν προστα- σίαν τοῦ οὐρανοῦ· τοῦ δὲ χαρακτήρος του αἱ παραλ- λαγαὶ οὗται διεγράφησαν ὑπὸ τοῦ Ὁρμάν θαυμασίον ἐπιτυχόντος καὶ ὑπὸ τοῦ συγγραφέως τοῦ π ρ α σ ῖ - ν ο υ ἀ ν δ ρ ὸ ς καὶ Τεραντίου τοῦ ρ ἄ - π τ ο υ, εἰς τὴν παρτίαν αὐτὸν οὐχὶ διὰ τοῦ μεγα- λείου ἀγγέλου πεπτωκότος, ἀλλὰ διὰ τῆς κοσμικῆς καὶ ἰδιορρύθμου κακίας τοῦ μεσαιῶνος· καὶ κατὰ τὸν τρό- πον τοῦτον ἐπὶ ῥῆξιν ἔως τὴν φρίκην τῶν φανταστι- κῶν αὐτῶν σκηνῶν ἐπίσης ὡς θὰ ἐμεγεθύνετο ἡ φρίκη μιᾶς ἐκτελέσεως θανάτου, ἐὰν ὁ ἐγκληματίας ἀντὶ νὰ δειγνῇ μετανοῶν καὶ τὴν ὀρηκτικὴν σεβόμενος, ἔκαμνε πρὸς τὸ πληθεῖς χειρονομίας χωμικὰς ἀπὸ τοῦ ὕψους τοῦ ἱερῶματος· ὁ Σπινέλλος δὲ, πρόδρομος τοῦ Μιλ- τωνος, πρῶτος εἰς τοὺς βαρβάρους ἐκείνους χρόνους ἀ- πένειμεν εἰς τὸν Ἐωσφόρον χαρακτήρας τινὰς φοβεράς καλλογῆς· ἀλλ' ὁ νεωτερισμὸς οὗτος ἀνδρὸς μεγαλο- φροῦς δὲν ἀπέτρεπεν αὐτὸν τοῦ νὰ μένῃ πιστὸς εἰς τὰς ιδέας τῆς ἐποχῆς του, καὶ διὰ τοῦτο, τοῦ λογισμοῦ αὐ- τοῦ ἀποπλανηθέντος μετὰ τὴν περὰ ἰσῶσιν τῆς εἰκονογρα- φίας τῆς πτώσεως τῶν ἀγγέλων, ἐνόμιζεν ὅτι κατε- δώκετο ὑπὸ τῶν θαιμόνων, εὖς παρτίαν, καὶ τέλος ἀπῆλθεν περιτοχιζόμενος ὑπὸ τῶν φανταστῶν αὐτοῦ πλάσματων.

Ἄλλ' ἐὰν ἡ πίστις πρὸς τὴν μαγείαν ἦτο φυσικὴ συ-

νέπεια τῶν μοναρχικῶν ιδεῶν ἐπὶ τῆς κακῆς ἀρχῆς, ἀδύνατον ὅμως, ἀναγινώσκοντες τὴν ἱστορίαν αὐτῆς, νὰ μὴ πεισθῶμεν ὅτι οἱ καταδιώξεις καὶ οἱ ποινικοὶ νόμοι οἱ κατ' αὐτῆς ψηφισθέντες πολὺ συνετέλεσαν εἰς τὸ νὰ παρατείνωσι τὴν διάρκειάν της· τοῦτο δὲ εἶναι ἀπόδειξις ἐκ περισσεῦ πρὸς τόσας ἄλλας, ὅτι φρόνημά τι ὅσῳ πα- σάλορον καὶ ἀντιφυσικὸν ἂν ἦ, εὐρίσκει πάντοτε πιστοὺς καὶ μάρτυρας εὐθὺς ἅμα τὸ καταδιώξωσι· διὰ τοῦτο καὶ ἡ μαγεία ἔχει κυρίως ἱστορικὸν διαφέρον ἀπὸ τοῦ 1484 ὅτε δηλ. Ἰννοκέντιος ὁ Η΄ τὴν κατεδίωξεν ἰσχυρῶς αὐ- τὸς πρῶτον.

Καὶ κοινῶς μὲν οἶσθαι, ἀλλ' ἐν μεγάλῃ ἀσφαλείᾳ, ὅτι πολλοὶ ἐκάθισαν ζῶντες, καὶ πολλοὶ μάγισσαι κατεδικάστησαν· τὴν ἐκτασιν ὅμως τῶν δικαστικῶν τούτων φόνων ὀλίγοι γινώσκουσιν ἱστορικοὶ, διότι μό- λης ὁ Ἰννοκέντιος παρέδωκε τὸ διάταγμα του εἰς τὰς χεῖρας τοῦ αἰμοδόρου Σπρέγγερ καὶ τῶν συναδελ- φῶν του, καὶ εὐθὺς συνέταξε κανονικὴν δικονομίαν κα- τὰ τῶν πλκατῶν ἐκείνων ἐγκλημάτων, ἀπὸ τὸν ἀλ- λόκοτον τίτλον «*Synodus tōn kakourgōn*» («*mal- leus maleficorum*») καὶ τῶν μάγων ἡ γενεὰ ἐφάνη πολλαπλασιαζομένη καὶ πληροῦσα τὴν γῆν. Εἶτα καὶ Ἄλξανδρος ὁ Στ., ἡ ἀιμία τῆς ἐκκλησίας, ἐνίσχυσε τὴν καταδίωξιν, ὁ πάππας δηλ. αὐτὸς πρὸς ὃν ὁ Σατανᾶς εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ εἴπῃ «*Καὶ σὺ Β ρ ο ὕ - τε!*» Κατὰ δὲ τὸ 1521. καὶ 22. Λέων ὁ Ι΄ καὶ Ἀ- δριανὸς ὁ Β΄. ἐπραξαν τὸ αὐτὸ, ἀλλ' ὡς ἱστορικοὶ σύγχρονοι βεβαιοῦσιν, ἡ Εὐρώπη κατὰ τὴν ἐποχὴν ἐκείνην κατέστη ἕνεκα τῆς ἀπειροπληθούς τῶν μά- γων, Εὐ ρ ὕ χ ω ρ ο ν Π α ν δ α ι μ ὸ ν ι ο ν. Ὁ δὲ λαὸς διηρεῖτο κατὰ γράμμα εἰς μάγους καὶ εἰς μαγευομένους· καὶ ὁ Δελφὸς διηγείται ὅτι ἐν Γενέθῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν (τὸ 1515) 500 μάγοι ἐκάθισαν ζῶντες. Χιλιάς δὲ δηλ. λέγει ὁ Βαρθολομαῖος Σπί- νας, ἡρπαισθῇ ἐντὸς ἔτους κατὰ τὴν ἐπισκοπὴν Γό- μης· ὁ δὲ ὑπὸ τὴν ἐπωνομίαν Τρικλῖμοξ γνωστὸς μάγος ἐνεχείρισεν εἰς Κάρολον Θ΄. τῆς Γαλλίας κα- τάλογον 1200· συνενόχων του. Τέλος ὁ Βοδίνος ἀ- ριθμεῖ περὶ τὰς 30,000 μάγων, ὑποστάντων τὴν ποι- νὴν τοῦ θανάτου.

Καὶ ταῦτα μὲν ἐν ταῖς ἐπαρχίαις τῆς Γαλλίας, ἐν δὲ Γερμανίᾳ, ἣν εἰδικώτερον ἀπέδλεπε τὸ διά- ταγμα τοῦ Ἰννοκεντίου, εἶναι φοβερὸν νὰ ἱστορήσῃ τις τὰς αἱματώδεις σκηνὰς τῆς ἀνθρωπίνης δικαιο- σύνης. Ἄλλ' ἐξ ὄνυχος τὸν λέοντα. Εἰς Λινδερ ἐνι- τὸς δύο ἐτῶν τριάκοντα μάγοι ἐθανατώθησαν, καὶ τὸ Λινδερ εἶχε κατοίκους ἐξακοσίους! Εἰς Βιρτζέουρ, πόλιν μικράν (1627. 29.) 157 ἀνέβησαν ἐπὶ τῆς πυρᾶς, ἐντὸς δύο μηνῶν καὶ ἡμίσεως, καὶ εἶναι μὲν ἀπίστον τοῦτο, ἀλλ' ἀληθές. Ὁ κατάλογος ὅμως τῶν θυμάτων αὐτῶν ἐμποεῖ φρίκην, διότι περιεῖχε παι- δια 12, 11, 10 καὶ 9. ἐτῶν ἡλικίας, γυναῖκας γραιάς, ξένους, δεκατέσσαρας ἐφημέριους τῆς μητροπόλεως, δύο νεανίας ἐξ εὐγενῶν οἰκογενειῶν, ἓνα γερούσια- στήν, νεάνιδα τυφλὴν, καὶ τὴν ὠραιότεραν κόρην τῆς πόλεως τὴν Γόβελ Βάβελιν. Καθ' ὅλους δὲ τοὺς ὑ- πολογισμοὺς, ἡ Γερμανία ἀπὸ τοῦ 1628, 1664 προ- σέφερεν εἰς δῆμιον τῆς ὀρηκτικῆς ἑκατὸν χιλιάδας θυμάτων.

Ὑπάρχει δὲ χρονογραφικόν τι ποίημα ἐν Γερμα- νίᾳ μετὰ εἰκονογραφίαν, ἐν αἷς φαίνονται οἱ διάβολοι βασανίζοντες τοὺς μάγους, καὶ τὸ ποίημα τοῦτο ἐ-

πιγραφόμενον *Τὰ χρονικά τῶν μάγων*, πραγματευέ-
ται περὶ τῶν θανατικῶν ἐκτελέσεων τῆς Φραγκο-
νίας, τῆς Βαμβέργης καὶ τοῦ Βυρτζβούργ' καὶ "Ερμαν' ὁ
Σαμφώνιος ἐν Ρίγα ἐδημοσίευσεν τὸ 1526 ἐντύπω-
ς, *οὐμίας ἐκλεκτὰς ἐντὶ κατὰ τῶν μάγων*.

Ἡ δὲ κατὰ τῶν μάγων δικονομία ἢ αἵματοσταγῆς, ἀ-
ποδεικνυσι διὰ τῶν φοβερῶν αὐτῆς βασάνων, πόσον ἡ
ἀνθρώπινος ψυχὴ καὶ παραλογίζεται καὶ ἀποσπηρεύεται,
διότι κατὰ τὸν Δελρίο, ἀφ' οὗ εἰσοσάκεις ἐπανάλαβον τὰς
βασάνους δυστυχοῦντος Βεστοραλιώτου εὐπατρίδου, τῷ
ᾧ δὲ τέλος μεθυστικὸν ποτὶν, μεθ' οὗ τὴν πόσιν ὠ-
μολόγησεν, ὅτι ἤθελον νὰ ὁμολογήσῃ, καὶ ἀφ' οὗ ἐπὶ
τέσσαρας ὥρας διήρκησεν ἡ βία, νῆας κόρης ὠ-
μολόγησε τὸ πᾶν. Ὁ δὲ ἀνακριτὴς Δελρίο
ἐπιφωνεῖ ὡς χριστιανὸς, αἰδοῦ πόσον μακροθυμοῦμεν
ἡμεῖς ἐν Γερμανίᾳ, μετὰ εἰκοσι βασάνους ἁλλεπαλ-
λήλους παραδιδόμεν ἐν τὸν δῆμον τοὺς μάγους, ὃ ἐν
ὀλίγοις, τοῦτέστιν τοῦ θανάτου ὄντος ἀφεύκτου, οἱ πρὸς
τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐκκλησίαν ὑποπτοὶ ἐξέλεγον τὴν
εὐθύτερον πρὸς αὐτὸν ἄγουσαν. Καὶ τις τάλαινα γραῦς
ἐξεταζομένη διὰ τινος ἐκφράσεις δημοσίους, ὠμολόγη-
σεν ὅτι ὠμίλησεν οὕτως ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὴν φονεύσῃ,
διότι πτωχὴν οὖσαν καὶ ἔρημον τὴν ἐφρόνου μάγισσαν
καὶ τὴν ἀπεδίωκον πανταχόθεν.

Καὶ ὅμως πολλοὶ τοιαῦται ὁμολογίαι μάγων ἦσαν
εἰλικρινεῖς· ἐπὶ τοσοῦτον δηλαδὴ ὁ βάναιος νοῦς, ἡ
τοῦ αἰῶνος ἐκείνου ὁ νοῦς ἐξηκειώθη μετὰ τοῦ ἄδου, ὥ-
στε πνευματικῶς ἐπλάττε κόσμον ὅλον φανταστὸν καὶ
ἐν αὐτῷ ἐξῆ ἐπὶ τῆς γῆς καὶ εἰς τῆς αἰωνιότητος τὸ ἄ-
πειρον· μέχρι δὲ τοῦ 1712 αἰῶνος τοῦ Βολταίρου
εἶχον οἱ ἄνθρωποι ἄλλοκότους πίστεις καὶ παρὰ τοῦ
νόμου ἀσπιζόμεναι· διότι ἐγένετο δίκη κατ' ἀνδρὸς, ὁ-
στις ἤγγισεν ἀπλῶς παῖδα, καὶ ὁ παῖς μετ' ὀλίγας ἡ-
μέρας ἠσθένηεν· ἡ δὲ δικαστικὴ ἀπόφασις ὥριζεν ὅτι
ὁ ἐγγίσας εἶχε μαγεύσει τὸν ἀσθενήσαντα· ἀλλ' ἡ μω-
ρία προδηλώτερον καταφαίνεται εἰς περιπτώσεις ἄλλας·
διότι κατηγορηθεὶς ἐπὶ φόνῳ τοῦ ἀνεψιῦ αὐτοῦ ὁ Ρο-
βέρ 'Ερσκὶν ἐκηρύχθη ὡς ἐνοχὸς δηλητηρίασεως καὶ
μαγείας· ὥς νὰ μὴν ἡρκεῖ τὸ δηλητήριον.

Ἐπειδὴ δὲ αἱ φυσικαὶ ἐπιστῆμαι ἦσαν κατὰ τὸν αἰῶ-
να ἐκεῖνον πολὺ ἀτελεῖς, πᾶν ὅτι σήμερον ἐξηγοῦσιν
αὐταὶ διὰ τῶν νόμων τῆς παθολογίας ὡς πρὸς τὸν ἐγ-
κέφαλον καὶ τοὺς τῆς φαντασίας πυρετοὺς, ἦν παρὰ τοῖς
τότε ἀνθρώποις ὅπτασις καταχθόνιοι καὶ ὑπερσία ὁ-
λως διαβολικὴ. Τὸ 1651, ὁ Ἀγγλος Pordage καὶ
μαθηταὶ αὐτοῦ διάφοροι κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν συ-
νέντευξιν, εἶδον λαμπρὰν τινα τοιαύτην ὅπτασιν. πε-
ρὶ ἧς καὶ ἔγραψαν δημοσίως. Αἱ δυνάμεις δηλ. ὁ-
λαὶ τοῦ ἄδου διέβησαν ἐν πομπῇ ἐνώπιον αὐτῶν,
ἐντὸς ἀρμάτων, φερόμεναι καὶ περικυκλούμεναι ὑπὸ
ζωφωδῶν συνέφων, ἐλκόντων λεόντων, ἀρκτων, δρα-
κόντων, τίγρεων· εἶποντο δὲ τὰ κατώτερα πνεύμα-
τα μὲ ὅλα γάτου, μὲ ὄνυχας, μὲ μέλη στρεβλὰ
καὶ κακὸζήλα. Εἶτε δὲ ὁ Pordage καὶ οἱ μαθηταὶ
αὐτοῦ εἶδον, εἶτε μὴ τὴν μεγαλοπρεπῆ ταύτην πομ-
πὴν, ἡ ὅπτασις των ὅμως εἶνε κατ' ἐντέλειαν σα-
φής· « διότι ἐδιδέσμεν, λέγει ὁ διδάσκαλος αὐτῶν,
διὰ τῆς ὁράσεως τοῦ πνεύματος καὶ οὐχὶ τοῦ σώ-
ματος. »

Ἄλλοι δὲ δόκτορες, ὡς ὁ Ρίχαρ Ναπιέ, συγγε-
νὴς τοῦ περιφήμου ἐφευρετοῦ τῶν λογαριθμῶν, ἐπί-
στευσεν ὅτι συνήρχοντο μετὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ

ὁ Ρίχαρ αὐτὸς ἔλεγεν ὅτι ὁ Ραφαὴλ τῷ εἶχε γνω-
στοποίησιν τὸ πλεῖστον τῶν ἱατρικῶν αὐτοῦ ἀφορι-
σμῶν· ἴσως δὲ διὰ τοῦτο καὶ σήμερον εἶ τῶν ἱα-
τρῶν αἱ διατάξεις ἔχουσιν, ἀγνοῶ τι καθβαλιστικῶν.

(Ἀκολουθεῖ).

ΠΕΡΙΗΓΗΣΙΣ ΕΙΣ ΛΟΝΔΙΝΟΝ.

(Συγγραφή Φραγγίσκου Βέϋ, μετάφρασις

'Α.Ι. Ἰωαννίδου).

(Συνέχεια, ἴδε φυλλάδ. 86.)

Μνημεῖον τελειότατον καὶ διαμὸν ἡ ἀναμνήσεων ποι-
ητικῶν κατάπλεως εἶναι ὁ Πύργος τοῦ Λονδίνου.

Τὸ μουσεῖον τῶν ὅπλων, συλλογὴ στολῶν βα-
σιλέων ἀρξάντων ἀπὸ τοῦ δεκάτου τρίτου μέχρι τοῦ
δεκάτου ἐβδόμου αἰῶνος, περιέχει ἀντικείμενα οὐ-
σιώδη καὶ περιέργα, κακῶς ὅμως φυλαττόμενα καὶ
μετὰ παιδαριώδους φιλοκαλίας διεθεθειμένα. Βλέπει
τις ἐνταῦθα σημαίας ληθθείσας ἀπὸ τῶν πολέμων,
εἶδη παμποικίλια ὅπλων καὶ τροπαίων, ἐν οἷς καὶ θώ-
ρακας ἀπὸ τοῦ Βατερλώ ληρθέντας. Ἐνταῦθα πολλοὶ
τῶν συμπολιτῶν μου ἡρεθίσθησαν τὰ μέγιστα καὶ ἡγα-
νάντων ὅτι οἱ διευθυνταὶ τῆς περιουσίας ὠδήγησαν
τοὺς Γάλλους εἰς θέαν ταπεινοῦσαν καὶ προσβάλλου-
σαν αὐτούς.

Ἐν τῇ ἀνωτέρῳ αἰθούσῃ, τῇ φερούσῃ τὸ ὄνομα τῆς
'Ελισάβετ, διότι ἐν αὐτῇ ἐφυλάκισεν ἡ βασίλισσα πλη-
θος δυστυχῶν, ὑπάρχουσιν ὅπλα ἀγρίων φυλῶν, ἀρ-
χαῖα πυροβόλα καὶ σπάνια τινὰ πολεμικὰ ἔργα κακῶς
ἐκτεθειμένα. Ἡ αἰθουσα, ἐν ἣ φυλάσσονται οἱ πολιῖμοι
τοῦ στέμματος λίθοι, εἶναι γυμνὴ καὶ πενιχρά· φωτί-
ζεται δὲ κακῶς καὶ κεῖται ἐν τινὶ νέᾳ οἰκοδομῇ. Ἐν αὐ-
τῇ εὐρίσκεται τὸ στέμμα Καρλόλου τοῦ Β', τὸ σκῆ-
πτρον τοῦ ἁγ. Ἐδουάρδου, καὶ τὰ βασιλικά κοσμήμα-
τα τῆς βασίλισσης Βικτωρίας, ἐν οἷς διακρίνονται μά-
λιστα εἰς σάφειρος καὶ εἰς ὀγκωδέστατος ἀνθραξ.

Ὁ Πύργος τοῦ Λονδίνου εἶναι μνημεῖον περιέργου,
ἀλλ' οἱ Ἀγγλοὶ, ὑπὸ τῆς πρὸς τὰς ἀνακαινίσεις καὶ ἐ-
πιδιορθώσεις μανίας αὐτῶν οἰστρηλατούμενοι διεσθεῖραν
τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ. ὃν μόνον οἱ ἀρχαιότεροι διετη-
ρήθησαν πύργοι. Ἐξερχόμενός τις αὐτοῦ αἰσθάνεται ὅτι
ἤρουν αὐτὸν κατώτερον τοῦ ὅτι τὸν ἐφαντάζετο. Ὅλίγα
μόνον βήματα χωρίζουν τὸν πύργον ἀπὸ τὰς λεγομένας
dock ἢ δεξαμενάς, ἐνθα συσσωρεύονται σαλεύουσιν
οἱ μεγαλοπρεπεῖς τῆς νέας Τύρου στόλοι. Ἡ πλησι-
στέρα τῶν δεξαμενῶν ἢ τῶν λιμένων τούτων εἶναι ἡ
τῆς ἀγρίας Αἰκατερίνης, μεθ' ἣν ἔπεται ἡ τοῦ Λον-
δίνου, καὶ παρρωτέρῳ εὐρίσκονται αἱ ἀπειρομεγέθεις
τῆς ἐταιρείας τῶν Ἰνδιῶν.

Ἡ κατασκευὴ τῶν γιγαντῶδων τούτων ἔργων ἤρξα-
το πρὸ ἐνὸς αἰῶνος σχεδόν. Ὁ δὲ λιμὴν τῆς Ἀγίας